

ITE-VET
2016–2018

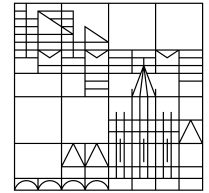
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Професіоналізація шляхом використання портфоліо

The following report is a result of the
ITE-VET project which is part of the
Erasmus+ Programme of the European
Union.

This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Професіоналізація шляхом використання портфоліо

Liane Platz

Institut für Wirtschaftspädagogik II, Universität Konstanz

Dozentenschulung

Lviv, 11-13.06.2018

Професіоналізація шляхом використання портфоліо

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.1 Загальні положення

1.2 Теоретичні основи

1.3 Рефлексивне навчання вчителів

1.4 Використання портфоліо для підвищення рефлексії

навчального процесу

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцькому університеті

2.1 Рефлексія етапів практики

2.2 Цифрові портфоліо: Махара

2.3 Проміжний висновок

3. Рефлексивна педагогічна освіта в Україні

4. Заключна дискусія

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.1 Загальні положення

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.1 Загальні положення

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.1 Загальні положення

Перспектива визначається такими положеннями, зокрема,:

- виховання
- культура і мова
- щоденні ситуації
- шкільний та навчальний досвід

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.1 Загальні положення

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.2 Теоретичні основи

Хеттон & Сміт (1995):

- особлива форма мислення

Дьюї (1933):

- „рефлексивне мислення“ → конкретна мета за допомогою свідомого відображення
- рефлексія як вирішення проблеми

Постхолм (2008):

- рефлексія відображає різні точки зору і, таким чином, може ініціювати процеси розвитку

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.2 Теоретичні основи

Шьон (1983):

- зв'язок з дією (“рефлексивна дія”) → поліпшення дії через рефлексію
- розрізнення типів рефлексії в залежності від часу :

„рефлексія в дії“

- відокремлений від потоку дій
- організація, вербальнізація та рефлексія власних знань про дії

„рефлексія в дії“

- *під час дії відбуває несподівана рефлексія*
- *вироблення практичних знань та теорії для економічного вирішення ситуації(vgl. Altrichter & Posch, 2007)*

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.2 Теоретичні основи

Рівні рефлексії

Ebenen der Reflexion	4	Planen	... von Handlungsalternativen
	3	Beurteilen	... auf Basis (an)erkannter Kriterien
		Bewerten	... im Vergleich mit Erwartungen bzw. anderen Leistungen
	2	Interpretieren	... mit Blick auf die Konsequenzen aus der eigenen Handlung
		Analysieren	... mit Bezug auf die eigenen Leistungen
	1	Dokumentieren	... mit Bezug zur Gesamthandlung
		Beschreiben	... der absolvierten Handlung

Джерело: Bräuer, G. (2014). Das Portfolio als Reflexionsmedium für Lehrende und Studierende. Opladen: Verlag Barbara Budrich. S. 27 ff.

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.3 Рефлексивне навчання вчителів

- 1970-ті: *професіонали рефлексії, які визначають зміст* (Берндт та інші 2017, 9)
- 1980-ті „рефлексія“ і „критична рефлексія“ як концепції в педагогічній освіті
- рефлексивний рубіж (Шьон 1991)
- уточнення і посилення пізнавальних засобів (Боундей 1995)

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.4 Використання портфоліо для підвищення рефлексії

„ Портфоліо-це колекція робіт, що демонструє індивідуальні зусилля, прогрес і досягнення учнів у одній або декількох областях. Збір повинен залучення учнів до вибору вмісту, критеріїв відбору, визначення критеріїв оцінки, а також вказівки на саморефлексію учнів“

(Häcker, 2006, S. 36 nach Paulson, Paulson & Meyer, 1990)

Зовнішня перспектива через зворотний зв'язок

→ портфоліо може підтримувати зміну перспектив

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.4 Використання портфоліо для підвищення рефлексії

Основні пункти портфоліо Bräuer (2014, S. 73):

- Розробка процесів навчання
- Профілювання навчальних груп
- Підтримка різних типів навчання
- Диференціювати компетенцію рефлексії

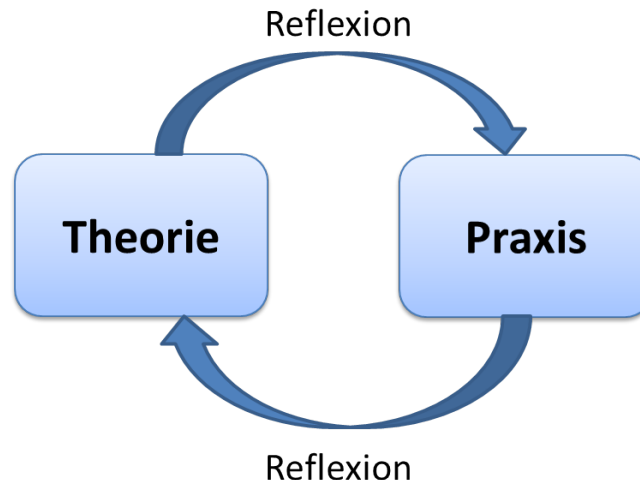

1. Рефлексія в педагогічній освіті

1.4 Використання портфоліо для підвищення рефлексії

Цілі портфоліо:

- Підтримка процесу професіоналізації за допомогою рефлексивної практики
  - Визнайте інші точки зору через рефлексію (Postholm, 2008)
  - Поліпшення зв'язків через рефлексію („рефлексивні дії“) (Schön, 1983)
- Зв'язок теорії і практики у портфоліо → теорія-практика-зв'язок

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцьському університеті

2.1 Рефлексія етапів практики

- Професійна практика (OP) є обов'язковим згідно з RVO-KM і UKN орієнтаційного модуля у навчальних предметах:

Елемент
Підготовка до практики (університет)
Професійна практика (школа)
Продовження практики(університет)
Професійне навчання (університет)

- Професійна практика є тритижневою і супроводжується університетом, тобто заздалегідь підготовлена.
- Проходить у шкільних гімназії або професійному училищі Баден-Вюртемберг. Професійна практика не може бути у власній школі.
- Допомога у прийнятті рішень щодо подальшого шляху навчання і професійної діяльності

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцькому університеті

2.1 Рефлексія етапів практики

Цілі орієнтаційного модуля

- Розширення
- Адаптація навчального курсу
- Компенсація за певні послуги
- Тимчасовий зміни (продовження терміну експерименту, переривання, перерви)
- Спеціальні правила відвідування
- Окремий номер іспиту
- Використання інструментів (в тестах)
- Запис
- Забезпечення скриптів, слайдів тощо
- Особиста підтримка (допомога) і т.д.

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцькому університеті

2.1 Рефлексія етапів практики

(Вибір) завдання під час професійної практики :

Опитування :

- Привабливість і проблеми професії викладача
- Діяльність вчителя

Спостереження:

- Поведінка учнів
- Шкільне життя
- Школа як інститут та середовище навчання

Отримати власний педагогічний досвід::

- Частина уроку
- підтримка навчального процесу

Професійний розвиток

Вивчення вибору професії

Розуміння ролі вчителя

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцькому університеті

2.1 Рефлексія етапів практики : якість навчання

Дата, час:	Тема:	Цілі:				
Клас:	Вчитель:	спостерігав за:				
	Коментар	неможливо зробити заяву	Застосовується повністю	частково застосовується	застосовується менше	не застосовується
Чітке структурування						
Урок чітко структурований і має впізнаваний загальний потік.						
Робочі завдання чітко пояснюються учням.						
Висока частка реального часу навчання						
Управління часом і темп навчання в цілому хороші.						
Сприятливий клімат для навчання						
Викладач створює сприятливий для навчання клімат завдяки своїй поведінці.						
Ясність змісту						
Викладач дає хороший огляд уроку, завдання чітко сформульовані.						
Учні точно знають, про що йде мова.						

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцському університеті

2.1 Рефлексія етапів практики : якість навчання

Пункт:

- Урок чітко структурований і має загальну структуру.

Ebenen der Reflexion	4	Planen	... von Handlungsalternativen
		Beurteilen	... auf Basis (an)erkannter Kriterien
	3	Bewerten	... im Vergleich mit Erwartungen bzw. anderen Leistungen
		Interpretieren	... mit Blick auf die Konsequenzen aus der eigenen Handlung
	2	Analysieren	... mit Bezug auf die eigenen Leistungen
		Dokumentieren	... mit Bezug zur Gesamthandlung
	1	Beschreiben	... der absolvierten Handlung

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцькому університеті

2.2 Цифрові портфоліо

Magazin » Sektion Politik - Recht - Wirtschaft » Politik- und Verwaltungswissenschaft » Lehrveranstaltungen vergangener Semester » Lehrveranstaltungen WS 17/18 » Wirtschaftsdidaktik » Reflexion

Reflexion

Das Forum dient als Tool, um im Nachgang der Sitzungen die Reflexion anzuregen und dabei von einem gegenseitigen Austausch zu profitieren.

Beiträge (Ungelesen): 42 (34)

Themen Info Einstellungen Moderatoren Export Rechte

Neues Thema

Alle auf gelesen setzen

(1 - 6 von 6)

Anzahl dargestellter Themen pro Seite ▾

↗ -- Bitte wählen -- ▾ **Ausführen**

Thema	Angelegt von	Beiträge	Besuche	Letzter Beitrag
☐ Reflexion	liane.platz	5 Ungelesen: 4	27	19. Feb 2018, 22:50 Von alessia.caroppo
☐ Unconscious Biases	liane.platz	3 Ungelesen: 2	23	17. Feb 2018, 18:10 Von katharina.burger
☐ Lernfortschritt - der Elefant	liane.platz	4 Ungelesen: 3	23	14. Feb 2018, 19:16 Von kim.kohler
☐ Gamekonzeption	liane.platz	6 Ungelesen: 5	28	12. Feb 2018, 08:20 Von markus.boesinger
☐ Cashflow: Meta-Ebene	liane.platz	10 Ungelesen: 9	40	26. Jan 2018, 10:53 Von moritz.maver

Suche

Letzte Beiträge

Forum: Reflexion
[Reflexion](#)

Forum: Reflexion
[Einblick in uneinblick](#)

Forum: Reflexion
[Feedback](#)

Forum: Reflexion
[Kritik zu Investrix](#)

Forum: Reflexion
[Präsentation](#)

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцському університеті

2.2 Цифрові портфоліо

Завдання рефлексії

Готівковий потік: мета рівень

Дякую за багато конструктивних і критичних коментарів, а також питання на сьогоднішній зустрічі. "Я з нетерпінням чекаю на нашу планову зустріч наступного тижня, і мені цікаво подивитися, які будуть результати ". Тепер давайте почнемо з обговорення, і ми піднінемося до рівня мета і розглянемо наступні пункти з "Перспектива" на сьогоднішній зустрічі:

- 1 . Оцініть гру Cashflow з професійної дидактичної точки зору: використовуйте для цього як основу наданий каталог запитань і відгуків.
2. Назвіть щонайменше три конкретні пропозиції для цієї гри, щоб використовувати її в навчальному процесі.

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцькому університеті

2.2 Цифрові портфоліо

Відгуки студентів :

Оцінка інтересів між економічними агентами

Через можливу взаємодію під час гри (можливо, завдяки різним картам, які дозволяють купувати, продавати та співпрацювати з покупками) студенти вчаться не лише дотримуватися власних інтересів, але й залучати перспективи інших гравців та враховувати їх у своїх рішеннях (зв'язок з навчальним планом) .

Аналіз індивідуальної економічної поведінки і визначення категорій економічної поведінки

Завдяки різним інвестиційним можливостям, які значно перевищують фінансові можливості (особливо на початку гри), студенти вчаться справлятися з проблемою нестачі і прийняття рішень. Крім того, необхідно створити систему переваг і задати суб'єктивні значення.

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцькому університеті

2.1 Рефлексія етапів практики : якість навчання

Первинна рефлексія:

- перше враження
- написане на чернетці

Вторинна рефлексія:

- починаючи з первинної рефлексії, об'єкт рефлексії аналізується, оцінюється і створюються похідні наслідки для власних дій
- включення наукових теорій

Приватний дискурс тільки для власника портфоліо

Наполовину громадський дискурс → записи відкриваються іншим для зворотного зв'язку

Громадський дискурс → портфоліо доступно для всіх, результати будуть представлені

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцському університеті

2.2 Цифрові портфоліо: Махара

E-Portfolios als Lern- und Lebensbegleiter

ZLI der PH Wien

Das Zentrum für Lerntechnologie und Innovation (ZLI) am Institut für übergreifende Bildungsschwerpunkte der PH Wien beschäftigt sich mit den Einsatzmöglichkeiten von digitalen Technologien für einen zeitgemäßen und innovativen Unterricht. Insbesondere dem Einsatz von E-Portfolios galt die Studie KidZ E-Portfolio 2014.

LINKS

Zentrum für Lerntechnologie und Innovation
<http://zli.phwien.ac.at>

Pädagogische Hochschule Wien
<http://www.phwien.ac.at>

Open Badges Initiative

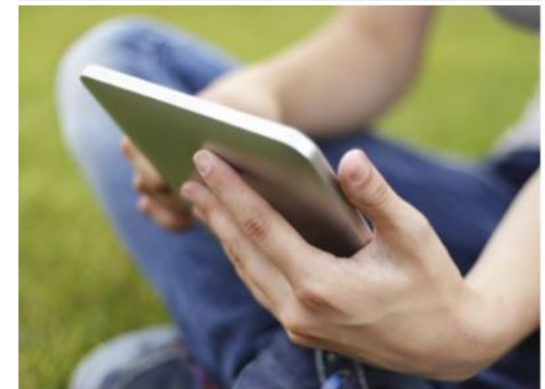
Lernen geschieht überall – sei es in der Schule oder im Privat- bzw. Berufsleben. Open Badges bieten die Möglichkeit, sämtliche Erfolge, Leistungen und Fähigkeiten darzustellen und zu verifizieren! Diese digitale Zertifikate oder Lernabzeichen wurden von der Mozilla Foundation und der MacArthur Foundation gemeinsam entwickelt.

LINKS

KidZ E-Portfolio Studie 2014

Im Rahmen der KidZ E-Portfolio-Studie 2014 wurden zunächst bestehenden Mahara-Instanzen im Bildungsbereich in Österreich erfasst. Viele davon wurden von den PHs betrieben und sind über die eLearning-Strategiegruppe (PHeLS) bereits gut vernetzt. In den halbjährlichen PHeLS-Treffen (März und September 2014) bildeten E-Portfolios jeweils ein Schwerpunktthema, wobei sowohl technisch-administrative Aspekte als auch diverse Einsatzbeispiele an Schulen und Hochschule diskutiert wurden.

Europortfolio Initiative

Das Ziel von EUROPORTFOLIO ist es, Technologien und Praktiken, die mit dem Einsatz von E-Portfolios verknüpft sind, zu untersuchen und ihre Anwendungen zu präsentieren und zu diskutieren. AnwenderInnen, ExpertInnen und ForscherInnen können durch dieses Netzwerk miteinander in Kontakt treten, Expertise und Praxisbeispiele teilen und sich vernetzen. Dies dient der Förderung unserer Gesellschaft als Netzwerk für lebenslanges Lernen, in dem sich Menschen zu selbstbestimmten LernerInnen und reflexiven PraktikerInnen entwickeln können und Institutionen als Orte authentischen Lernens wahrgenommen werden.

FIND OUT ABOUT THE COMMUNITY

JOIN US

LOG IN

2. Рефлексивна підготовка викладачів у Констанцському університеті

2.3 Проміжний висновок

- Мережа окремих подій та вмісту
- Дискурсивне письмо
- Документація власних досягнень в навчанні
- Основа для консультування переговорів та зворотного зв'язку в процесі
- Професіоналізація через взаємодію теорії та практики
- Актуальна тема

- Небезпека перевантаження
- Проектування зворотного зв'язку
- Конфіденційність та технічні проблеми
- Емпірична перевірка

3. Рефлексивне навчання в Львівському національному університеті імені Івана Франка

Завдання:

1. Подумайте над наступними запитаннями :
  1. Те, що було сказано раніше, стосується мене і моєї професії?
  2. Як я можу інтегрувати раніше сказане, у свою власну діяльність?

2. Обмінюйтеся відповідями з сусідом.

Чи є у вас запитання?

Liane Platz

StRin im Hochschuldienst · Fachdidaktik Wirtschaft

Universität Konstanz
Binational School of Education (BiSE)
Postfach 123
78457 Konstanz

Raum F 251
Tel.: +49 (0)7531-88-2887

E-Mail: liane.platz@uni-konstanz.de

Für mehr Informationen besuchen Sie uns auf unserer Website.

Literatur

- Bräuer, G. (2014). Das Portfolio als Reflexionsmedium für Lehrende und Studierende. Opladen: Verlag Barbara Budrich
- Dewey, J. (1933). How we think. Boston, New York, Chicago: D. C. Heath and Co. Publishers
- Häcker, T. (2006). Vielfalt der Portfoliobegriffe. In I. Brunner, T. Häcker & F. Winter (Hrsg.): Handbuch Portfolioarbeit. Seelze: Klett/Kallenmeyer, S. 33-39.
- Hatton, N. & Smith, D. (1995). Reflection in Teacher Education: Towards Definition and Implementation. *Teaching and Teacher Education*, 11 (1), 33-49.
- Paulsen, L. F., Paulsen, P. R. & Meyer, C. A. (1991). What makes a portfolio a portfolio? Eight thoughtful guidelines will help educators encourage self-directed learning. *Educational leadership*, 48 (5), 60-63.
- Postholm, M. B. (2008). Teachers developing practice: Reflection as key activity. *Teaching and Teacher Education*, 30 (1), 91-110.
- Schön, D. A. (1983). The Reflective Practitioner: How professionals think in action. Aldershot: Arena.